

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

Матеріали
VI міжнародної науково-практичної конференції
«Соціалізація особистості
у сучасних соціокультурних контекстах»

Затверджено
редакційно-видавничою радою
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С.Сковороди
Протокол № 2 від 02.04.2015 р.

Харків 2015

Редакційна колегія:

Денисенко І.Д. – доктор філософських наук, професор

Куц Г.М. – доктор, політичних наук, професор

Півнева Л.М. – доктор політичних наук, професор

Радіонова І.О. – доктор філософських наук, професор

Роговський О.М. – доктор філософських наук, професор

Затверджено редакційно-видавничою радою

Харківського національного педагогічного

університету імені Г.С.Сковороди

Протокол № 2 від 02.04.2015 р.

Збірник складено за матеріалами VI міжнародної науково-практичної конференції: «Соціалізація особистості у сучасних соціокультурних контекстах», що проходила 15 травня 2015 року у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди.

Видано за рахунок укладачів

Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Соціалізація особистості у сучасних соціокультурних контекстах». Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Харків: ХНПУ, 2015. – 136 с.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С.Сковороди, 2015

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. «СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»

Денисенко И.Д., Коровко О.В. Мобильность как основная характеристика личности в современных социокультурных контекстах.....	6
Кузь О.М. Подорож ідентичності до постмодерну.....	9
Куц М.Ю. Розмаїття змістовних наповнень терміну «глобалізація»: соціологічний контекст.....	12
Лантух А.П., Меркулова Н.Ф. Необходимость новой социализации в постчеловеческой цивилизации.....	15
Пасісниченко В.Л., Пасісниченко І.М. Теорія культурної гегемонії: переосмислення творчого внеску А. Грамші	17
Петрушов В.М. Контекст соціалізації і філософська рефлексія ідентичності та її кризи	20
Радіонова І.О. Гіпермодерн: контури глобального суспільства XXI століття.....	25
Толстов І.В. «Макдональдизація» – тренд розвитку сучасного суспільства	28
Шаповал В.Н. Гендер и социализация	29
Шелковая Н.В. Соціалізація як варварізація	31

РОЗДІЛ II. «ПОЛІТИЧНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ»

Бурега В.В. Обеспечение социализации личности как прерогатива государства.....	34
Бабухіна С.А. Політичні партії та їх вплив на політичну соціалізацію у сучасних соціальних контекстах	37
Безрук О.О. Гендерний аспект соціалізації особистості в сучасному суспільстві.....	39
Власенко Т.Т. Соціалізація молоді у соціальних мережах у період інформаційної війни (український контекст).....	41
Данько Ю.А. «Нові медіа» у формуванні протестних рухів.....	43
Жужа Л.О. Модифікація функцій громадянського суспільства в Україні під впливом АТО	46
Завгородько Л.В. Антропологічна значущість геополітики.....	49
Здоровенко Л.В. Ексклюзивність реалізації політичної соціалізації особистості в сучасній Україні	51
Калагін Ю.А. Гендерний контекст патріотичних настроїв майбутніх офіцерів запасу	54
Кривошеїн В.В. Соціокритична маса як агент політичної соціалізації	55

В цілому, волонтерство грає велику роль у розвитку громадянського суспільства і формуванні реальної демократії в Україні. Волонтери ефективно допомагають державі у вирішенні важливої справи – здійсненні АТО.

Якщо раніше громадянське суспільство виступало опорою громадян у їхньому можливому протистоянні з державою, то в ситуації АТО, навпроти, структури громадянського суспільства допомагають державі у вирішенні спільних завдань перемоги у війні. За рамками АТО деякі громадські організації продовжують конфронтацію з державою, але мова скоріше йде про різні засоби досягнення спільної мети, ніж про сутнісне протистояння на ґрунті відчуження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Громадянське суспільство, його функції та можливості в сучасних умовах [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://cpk.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=713
2. Скиба В.Й. Вступ до політології: Екскурс в історію правничо-політичної думки / В.Й. Скиба, В.П. Горбатенко, В.В. Туренко — К. : Основи, 1996. — 717 с.
3. Українське суспільство: стан та динаміка змін. Соціологічний моніторинг / [за ред. В.М. Ворони, М.О. Шульги]. — К. : Ін-т соціології НАН України, 2013. — 566 с.

Л.В. Завгородько

Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди

АНТРОПОЛОГІЧНА ЗНАЧУЩІСТЬ ГЕОПОЛІТИКИ

Сьогодні географія стимулює багато неоднозначних питань: чи то може національна спільнота «переварити» радикальні зміни своєї території, чи може вона існувати без своєї території, чи може вона переміщатися, ділитися або зливатися з іншими націями. Світ географії становить значний інтерес з точки зору філософії, адже багато географічних утворень існують в просторовій реальності, і в той же час залежать в своєму існуванні від наших соціальних і когнітивних практик. Адже людина пристосовує та перетворює той простір, в якому мешкає на культурний, комунікативний та соціальний. Простір стає не

просто місцем боротьби за існування в навколишньому середовищі, а й місцем власної індивідуальної та групової ідентичності. Все це здобуває нового осмислення в глобальних категоріях геополітики. Геополітика визначила нерозривний зв'язок між географічним простором і зовнішньою політикою держав і справила величезний вплив на еволюцію європейського світогляду і формування ідеологій.

З точки зору Ф. Ратцеля, географічний простір являється тією незалежною очевидністю, що вирішує епохальну участь народів. Він встановив, що «розумовий і культурний розвиток усього того, що ми називаємо прогресом цивілізації, можна порівняти швидше з ростом рослини, ніж із вільним польотом птаха... Як би людство не піднімало голову в ефірні сфери, ноги його все ж торкаються землі» [1, с. 56]. На потужному географічному, етнографічному, демографічному і історичному матеріалі, в аналізі якого поєдналися природничі та гуманітарні науки, вчений розробив теорію про зв'язок географії та історії, географії та зовнішньої політики: *Volk* (народ) і *Staat* (державна) «ростуть», подібно живому організму, і збільшують *Raum* (простір) первісної *Boden* (земля, ґрунт).

Досвід світової історії з повною виразністю показує, що сутність території для людини в кінцевому підсумку визначається реальною і потенційною здатністю людини освоювати її, перетворювати природне явище в простір людських умов, засобів і цілей, у сферу реалізації людських здібностей, в сферу гуманізації, олюднення. Людина інтегрує, синтезує простір, тобто прагне його освоїти в масштабах заданої нею сфери освоєння.

Геополітика знайшла свою дійову особу – людину, що належить до тієї чи іншої цивілізації, прив'язаної до певної історико-культурної зони, яка століттями встановлювала спосіб життя і спосіб мислення. Сучасні геоецивілізації характеризуються безліччю параметрів економічного, соціокультурного, етноконфесійного порядку. І вже через це геополітика має право на своє місце в системі філософського знання. Більш того, така заява

може бути аргументована тим, що сама геополітика в останні два десятиліття увійшла в нову фазу свого розвитку – фазу глобальної геополітики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ратцель Ф. Народоведение (Антропогеография) / Ф. Ратцель ; [сост. А. Королев] // Классика геополитики. XIX век. — М. : АСТ, 2003. — С. 53—182.

Л.В. Здоровенко

Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка

ЕКСКЛЮЗИВНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Сучасна системна цивілізаційна криза загрожує самому сенсу життя людини, оскільки породжує екзистенційний вакуум, втрату соціально-культурної ідентичності, мотивацію вчинків, ідеалів життя, які формували її цілісність. Ці тенденції надають вітальної значущості вихованню, зусиллями якого можна спробувати змінити алгоритми тотальної деструкції. Однак виховання в умовах суспільств, які переживають системні кризи і руйнування структур, що організовували смислові координати буття, може бути дієвим якщо елементи новітньої системи цінностей постануть не в якості альтернатив попередньої ціннісної системи, але як такі життєві орієнтири, змістовність яких є повнішою, такою, що гармонізує вітальний сенс попередніх цінностей, які, принаймні, локалізували вияви фрустрації екзистенціальних потреб. Тобто, реальний процес виховання зобов'язаний враховувати той факт від історії, що «нові цінності виникають у розбалансованій, розлагодженій, але живій і діючій нормативно-ціннісній системі. Основою її живучості...виявляються стійкість фундаментальних («вищих») цінностей, пов'язаних із релігією та глибокими культурними традиціями і водночас – відсутність установок на збереження «старих цінностей» будь-якою ціною, на «повернення назад» [1, с. 245].

В сучасному українському суспільстві трансформаційні процеси захопили у свій обрій більшу частину народу. Його активність, рішучість і мотивованість